

Yhteiskuntatieteiden ja filosofian valintakoe

Kirjaudu ulos

Etunimi Toinen Sukunimi

Osio 1, monivalintatehtävät

Lue oheinen aineisto ([Korhonen ym.: Kieli ja tulkinta](#)) ja vastaa monivalintakysymyksiin. Ota huomioon, että kyseessä on aineistokoe, mikä tarkoittaa, että jokaiseen kysymykseen on vastattava annetun aineiston perusteella. Aineisto aukeaa erilliselle välilehdelle, ja se on käytettävissäsi koko monivalintaosion ajan.

Voit kussakin tehtävässä valita vain yhden vastausvaihtoehdon. Jokaisesta oikeasta vastauksesta saat tehtävästä riippuen joko yhden, kaksi tai kolme pistettä (kaksi pistettä saa vastauksesta, jossa yhdellä ruksauksella valitaan kaksi oikeaa vastausvaihtoehtoa, kolme pistettä saa vastauksesta, jossa yhdellä ruksauksella valitaan kolme oikeaa vastausvaihtoehtoa). Jokaisesta väärästä vastauksesta saat yhden miinuspisteen (-1). Merkitsemättömistä kohdista saat 0 pistettä. Monivalintatehtäviä on yhteensä 28 kpl ja sinulla on 45 minuuttia aikaa niiden suorittamiseen.

Valintakokeen toisen osion tehtävät tarkastetaan 150 parhaiten valintakokeen ensimmäisessä osiossa menestyneeltä hakijalta. Huomaa, että suoritetuksi merkittyyn monivalintaosioon *ei enää voi palata* kokeen toisesta osiosta. Merkitse monivalintaosio siksi suoritetuksi vasta kun olet huolellisesti tarkistanut vastauksesi. Huomaa myös, että vaikka merkitsisit monivalintaosion suoritetuksi ennen käytössä olevan ajan päättymistä, niin *yli jäänyt aika ei siirry kokeen toiseen vaiheeseen* (ts. valintakokeen toisen osion tekemiseen on aikaa 135 minuuttia riippumatta siitä, kuinka aikaisin hakija siirtyy siihen valintakokeen ensimmäisestä osasta). Suosittelemme siksi, että hakija käyttää koko 45 minuuttia tähän ensimmäiseen osuuteen.

Tehtävä numero 1. Mikä tai mitkä seuraavista väittämistä kuvaa artikkelin ”Kieli ja tulkinta” sisältöjä?

- (a) Kielellinen tulkinta vihreästä siirtymästä osoittaa ilmastonmuutoksen olevan ihmisten aiheuttamaa.
- (b) Yhteiskunta on narratiivi, joka voi olla esimerkiksi traaginen tai komedinen, ja jossa totuudellisuus ei ole välttämättä kiinnostava ominaisuus.
- (c) Yhteiskunta on diskurssi, jonka huolellinen analyysi voi osoittaa todelliseksi.
- (d) Tutkimusaineistojen tarkastelussa käytetään erilaisia tulkintatyylejä, joista artikkelissa esitellään muutamia.
- (e) Artikkelissa ei väitetä, että erilaiset tulkintamenetelmät antavat keskenään ristiriitaisia tuloksia.
- (f) Sekä d- että e- vaihtoehdot ovat oikein.
- Jätän vastaamatta kysymykseen.

Tehtävä numero 2. Artikkelissa ”Kieli ja tulkinta” kerrotaan retorisesta tulkintatyylistä. Mitkä seuraavista vaihtoehdoista ovat artikkelissa esitettyjä väitteitä?

- (a) John F. Kennedy on amerikkalainen presidentti, joka käytti historiallista, mm. Kiinassa, Mesopotamiassa ja Kreikassa kehitettyä retoriikkaa.
- (b) Symbolit ovat sosiaalisesti jaettuja, sillä ne viittaavat aina yhteisöjen ulkopuolelle.
- (c) Ihminen pyrkii ymmärtämään todellisuutta esimerkiksi nimeämällä kohteita siitä.
- (d) Risti on konkreettinen esine kristillisessä perinteessä, mutta se on myös symboli.
- (e) Kirkko on vaikuttanut maailmanlaajuisesti esimerkiksi viikkorytmiin.
- (f) Mikään kohdista a-e ei ole oikein.
- (g) Kohdat c, d, ja e ovat oikein.
- Jätän vastaamatta kysymykseen.

Tehtävä numero 3. Mitkä seuraavista väitteistä pitävät paikkansa diskurssianalyysistä artikkelin ”Kieli ja tulkinta” mukaan?

- (a) Diskurssianalyysin mukaan ei ole taloudellisia tai sosiaalisia syitä rikollisuuden kasvulle.
- (b) Tietyin edellytyksin, homoseksuaalisuuden määrittelemine rikolliseksi kasvattaa rikollisuuden määrää.
- (c) Homoseksuaalisuuden määrittelemine rikolliseksi lisää homoseksuaalisten määrää, mikäli diskurssianalyyttistä lähestymistapaa käytetään yhteiskunnallisen rikollisuuden syiden analyysissä.
- (d) Diskurssianalyysin avulla tehtävä kielellinen lobotomia tekee homoseksuaalisten havaitsemisen heteroseksuaaleiksi mahdolliseksi.
- (e) Ilman käytössämme nyt olevia kielellisiä jaotteluja emme tuntisi todellisuutta samoin kuin nyt teemme.
- (f) Vaihtoehdot b ja e ovat oikein.
- Jätän vastaamatta kysymykseen.

Tehtävä numero 4. Mitkä seuraavista diskurssianalyysin kuvauksista sanotaan artikkelissa ”Kieli ja tulkinta”?

- (a) On erotettavissa alueita, diskursseja, joihin analyysimenetelmä ei sovellu.
- (b) Koska diskurssianalyysi kuuluu tieteeseen, niin diskurssianalyysi soveltuu tieteellisen itseanalyysin eli reflektion menetelmäksi.
- (c) Diskurssianalyysi määrittyy kielenkäyttöön kytkeytyvien sääntöjen konservoinnin kautta, ja näitä kutsutaan ”diskurssialueiksi” tai ”diskursiivisiksi kentiksi”.
- (d) Sääntöjen paljastaminen on analyysin tavoite; säännöt koskien kielen käyttöä ovat tutkimisen kohteena.
- (e) Diskurssianalyysiä voi soveltaa myös sellaisiin diskursseihin, jotka itsessään ilmaisevat, ettei niihin diskurssianalyysiä voida soveltaa. Näitä voidaan kuitenkin analysoida antidiskurssianalyysillä.
- (f) Sekä a- että e-kohdat pitävät paikkansa.
- Jätän vastaamatta kysymykseen.

Tehtävä numero 5. Mitkä seuraavista väittämistä pitävät paikkansa artikkelin "Kieli ja tulkinta" mukaan?

- (a) Ihmistieteissä ainoastaan kieltä tutkimalla voidaan saada syvää ja mielenkiintoista tietoa.
- (b) Viittomakieltä ei artikkelissa pidetä todellisena kielenä.
- (c) Ilman puhuttua kieltä ei ole yhteisöllistä elämää.
- (d) Kieli on merkkijärjestelmä.
- (e) Kielen analysointi menetelmänä soveltuu ennen kaikkea yleiseen kielitieteeseen.
- Jätän vastaamatta kysymyksen.

Tehtävä numero 6. Mitkä seuraavista väittämistä koskien argumentin käsitettä pitävät paikkansa artikkelin "Kieli ja tulkinta" mukaan?

- (a) Argumentti on toisiinsa kytköksissä olevien väittämien sarja, joiden tarkoitus on osoittaa väite.
- (b) "Suomi on demokratia" ja "Suomi ei ole demokratia" ovat argumentteja.
- (c) Argumentti on käsite, jolla ei ole välttämättä ole tarkkoja rajoja.
- (d) Argumentti on premisseistä ja konklusiosta koostuva kokonaisuus, jossa premissien funktio on antaa tukea konklusiolle.
- (e) Sekä b että c pitää paikkansa.
- Jätän vastaamatta kysymyksen.

Tehtävä numero 7. Mitkä seuraavista väittämistä ovat yhteensopivia artikkelin ”Kieli ja tulkinta” sisällön kanssa?

- (a) Arguo ja argumentum pohjautuvat kreikankielisiin sanoihin, jotka tarkoittavat väittämistä/todistamista ja todistetta, perustetta sekä juonta.
- (b) Sana teksti perustuu latinan sanaan textilis, joka tarkoittaa kudonnaista; teksti tutkimuksessa viittaa mihin hyvänsä sosiaalisen elämän kutomaan merkkien kokoelmaan.
- (c) Teksti voi olla tutkijan omassa päässä syntyvä käsitys sosiaalisesta vuorovaikutuksesta.
- (d) On olemassa lukuisia tulkintatyylejä tekstien tulkitsemiseksi.
- (e) Emansipatorinen käänne tulkintaa käyttävissä tieteissä merkitsee tulkinnan vapautta: mikä hyvänsä voidaan tulkita miten tahansa.
- (f) Edellä olevista kohdat b, c, sekä d pitävät paikkansa.
- Jätän vastaamatta kysymykseen.

Tehtävä numero 8. Diskurssianalyysi artikkelin ”Kieli ja tulkinta” mukaan tarkoittaa näkökulmaa todellisuuteen, ei selvärajaista metodia. Mitkä seuraavista vastaavat artikkelissa esitettyjä kuvauksia diskurssianalyysistä?

- (a) Kaikki kuvaukset kielen tuolla puolella olevasta todellisuudesta ovat tosia.
- (b) Todellisuuksia on äärettömän monta.
- (c) Kaikki käsitteet edellyttävät jokaista käsitettä.
- (d) Kielenkäyttö on sattumanvaraista.
- (e) Todellisuus tuotetaan diskurssissa, ja diskurssianalyysi tutkii tätä todellisuuden tuottamisen tapaa.
- (f) Mikään kohdista a-e ei pidä paikkansa.
- Jätän vastaamatta kysymykseen.

Tehtävä numero 9. Mitkä seuraavista eivät vastaa artikkelissa "Kieli ja tulkinta" sanottua?

- (a) Diskurssianalyttikko on sidottu määrättyyn paikkaan ja hän on diskurssien yläpuolella olevana objektiivisessä positiossa.
- (b) Väitöskirjan voi kirjoittaa runomuodossa, sillä diskurssianalyysia ohjaavat moninaiset kulttuuriset konventiot, ja runotkin ovat konventioita.
- (c) Pääsykokeessa vastaamatta jättäminen on antisankarillinen narratiivinen positio erään diskurssianalyysin genren mukaan.
- (d) Merkitykset ovat sopimuksenvaraisia, ja luokittelut (esimerkiksi ihmistä koskeva luokittelu naiset / miehet) ovat "ei-luonnollisia".
- (e) Kohdat a ja b eivät vastaa artikkelissa sanottua, mutta c ja d vastaavat.
- (f) Kohdat a, b ja c eivät vastaa artikkelissa sanottua.
- Jätän vastaamatta kysymykseen.

Tehtävä numero 10. Mitkä seuraavista vaihtoehtoista vastaavat artikkelissa "Kieli ja tulkinta" esitettyjä kuvauksia diskurssianalyysin luonteesta?

- (a) Jos oppilaan ja opettajan keskinäistä keskustelua tarkasteltaisiin kriittisen diskurssianalyysin näkökulmasta, niin huomio kiinnittyisi tällöin siihen, miten opettajan ja oppilaan valtdynamiikka ilmenee.
- (b) Tieteelliseen tai uskonnolliseen maailmankuvaan perustuvien diskurssien valta-asetelma on ajan myötä kehittynyt siten, että tieteen yleisesti katsotaan olevan pätevämpää. Tämä on seurausta siitä, että tiede nojaa pätevämpään menetelmään totuuden saavuttamisessa.
- (c) Diskurssianalyysissa on osoitettu homoseksuaalien vastadiskurssin johtaneen lääketieteelliseen käsitykseen, jonka mukaan homoseksuaalisuus on normaalia, ei sairaus. Tämä todistaa diskurssianalyysin olevan pätevä tieteellinen menetelmä.
- (d) Diskurssianalyysi on itsessään myös oma diskurssinsa, siinä on omat kielenkäytön konventionsa ja säännönmukaisuutensa. Kriittinen diskurssianalyysi siten on ottanut haltuun valta-aseman suhteessa tavalliseen analyysinmuotoon ja omalla vastadiskurssillaan osoittanut olevansa tosi teoria.
- (e) Mikään yllä olevista kohdista a-d ei vastaa artikkelissa esitettyä.
- Jätän vastaamatta kysymykseen.

Tehtävä numero 11. Miten artikkelissa ”Kieli ja tulkinta” kerrotaan kriittisessä diskurssianalyysissä perusteltavan lähtökohtaa, jonka mukaan mikään kielenkäyttötilanne ei ole vapaa valtasuhteista?

- (a) Ei mitenkään, mutta artikkelissa viitataan akateemiseen lähteeseen.
- (b) Artikkelissa mainitaan aloja, joihin kriittistä diskurssianalyttistä menetelmää on sovellettu, ja tämä artikkelin kirjoittajien mukaan on vakuuttava menetelmä.
- (c) Artikkelissa kerrotaan tämän olevan perustelematon lähtökohta, ja että jokaisessa analyysimenetelmässä on välttämättä annettuna otettuja asioita.
- (d) Lähtökohta on arvoarvostelma, eikä arvoja voi perustella, sillä ne eivät ole faktoja.
- (e) Mikään kohdista a-d ei pidä paikkansa.
- Jätän vastaamatta kysymykseen.

Tehtävä numero 12. Diskurssianalyysin kontekstikäsitteistä esitetään artikkelissa ”Kieli ja tulkinta” selventäviä huomioita. Mitkä seuraavista ovat niiden valossa virheellisiä käsitteitä kontekstia koskien?

- (a) Tuomarin rooli on oikeudessa sama kuin urheilussa, mikäli diskurssi on niissä ajallisesti sama, eli ne kuuluvat samaan synkroniseen ulottuvuuteen.
- (b) ”Kaikki liittyy kaikkeen” tiivistää merkityksiä koskevan käsityksen niiden kontekstisidonnaisuudesta, sillä merkitykset ovat aina menneen, nykyisyyden ja tulevan sekä diskursiivisen ja ei-diskursiivisen determinoimia.
- (c) Diskursiiviset rakenteet, joiden puitteissa yksilö vallankäytön kohteena on aiemman käsityksen mukaan ollut verraten determinoituna, ajateltiin sittemmin uudessa kontekstissa eri tavoin ja yksilö nähtiin kielellisten resurssien aktiivisena käyttäjänä.
- (d) Konteksti, johon diskurssi suhteutetaan, on lopulta aina dialektisen prosessin vaikutuksen alainen, mikä on riittämätön selitys diskurssianalyysin muuttuvalle luonteelle.
- (e) Edellä olevista a, b, ja d ovat oikeita vastauksia.
- (f) Edellä olevista a ja b ovat väärin, c ja d ovat oikein.
- Jätän vastaamatta kysymykseen.

Tehtävä numero 13. Mikä seuraavista kuvauksista parhaiten vastaa sitä näkemystä retoriikasta, joka artikkelissa ”Kieli ja tulkinta” on esitetty?

- (a) Retoriikka otetaan käyttöön tilanteissa, joissa ei ole esittää faktuaalisia perusteita näkemysten tueksi, vaan joudutaan vetoamaan vastaanottajan emootioihin.
- (b) Retoriikka on tapa tulkita kielellistä toimintaa, ja yksi keskeinen käytettävä käsite on symboli, jonka tarkoitus on mahdollistaa maailman kuvaaminen, asenteiden luominen, sopivan ja epäsopivan määrittäminen, ja olennaisuuden tuottaminen.
- (c) Organisaatioiden strateginen kehittäminen pohjautuu retorisiin käsitteisiin, kuten visio ja missio.
- (d) Ludwig Wittgenstein vuonna 1967 esitti retoriikan olevan yksityisajattelun mahdottomuuden vuoksi symbolista.
- (e) Identifikaatioprojekti (identiteettiteorian vanhempi nimitys) hyväksi puhujaksi, reetoriksi, tapahtuu vaikutettavan ryhmän tunnistamisella ja samaistumalla siihen.
- Jätän vastaamatta kysymykseen.

Tehtävä numero 14. Artikkelissa ”Kieli ja tulkinta” sanotaan sanoihin (tai puheeseen) ja tekoihin jakamisen olevan burkelaisittain ajateltuna kyseenalaista. Mitkä seuraavista väittämistä ovat yhteensopivia kyseiseen ajatukseen nähden?

- (a) Virkkeet kuten ”Lyön vetoa” tai ”Julistan sodan” ovat esimerkkejä, jotka kyseenalaistavat tekojen ja sanomisen jakamisen toisistaan erillisiin kategorioihin. (Esimerkit teoksessa J.L. Austin (1962) *How to do things with words* sivulla 7 (Toim. J.O. Urmson, Oxford University Press))
- (b) Toisinaan poliitikkoja kritisoidaan siitä, että he vain puhuvat, eivätkä tee tekoja, mutta tämä ei huomioi poliitikkojen puhumisen nimenomaan olevan tekoja. Etenkin, kun huomioidaan päätöksentekoprosessin nojaavan olennaisesti kielen käyttämiseen, ja kun lopuksi tehtävät päätökset ovat tekoja.
- (c) Sanojen ja tekojen jaottelun kyseenalaistaminen on tehty käyttäen ainoastaan sanoja, mikä on virhe, sillä teot voi erottaa sanoista vain ei-sanallisesti.
- (d) Puhuminen ei ole teko, jolla on fyysinen luonne, joten puhuminen ja tekeminen kuuluvat toisensa poissulkeviin eri kategorioihin.
- (e) Vaihtoehdot a sekä b ovat yhteensopivia.
- Jätän vastaamatta kysymykseen.

Tehtävä numero 15. Mitkä seuraavista pitävät paikkansa artikkelin ”Kieli ja tulkinta” mukaan?

- (a) Maailmassa olevat asiat voi luokitella erittäin monella eri tavalla, ja luokittelu on yksi keino yrittää ymmärtää maailmaa; retoriikan avulla puhuja voi yhdistää kuulijoiden ja oman kuvansa maailman tilasta.
- (b) George W. Bush jakoi puheissaan maailman ihmiset kahteen joukkoon, ja tätä kuvataan retorisenä identifikaatio-operaationa.
- (c) Retorinen identiteettipolitiikka on vääjäämättä ohimenevä operaatio kuten Bushin luoma identifikaatiojako hyviin ihmisiin ja terroristeihin.
- (d) Tieteellinen kriittinen retoriikka edellyttää vastakkaisia näkemyksiä, eri lailla tuloksiin identifioituvia tutkijoita, jotta asiat tulevat tarkasteltua monista näkökulmista.
- (e) Sekä a että b pitävät paikkansa artikkelin valossa.
- Jätän vastaamatta kysymykseen.

Tehtävä numero 16. Mitkä seuraavista väittämistä ovat epätosia?

- (a) ”Kieli ja tulkinta” artikkelin mukaan puhujan mielikuvitus on identifikaation rajana, jonka lisäksi on burkelaisittain tasan neljä keinoa, jotka toimivat mille tahansa yleisölle.
- (b) Kenneth Burken kerrotaan artikkelissa ”Kieli ja tulkinta” eritelleen neljä keinoa yleisön vakuuttamiseksi. Näistä esimerkkejä ovat: yhteisen vastustajan identifiointi sekä samastaminen jonkin yhdistävän ominaisuuden suhteen.
- (c) Sodan kuvaaminen pyhänä sotana on artikkelin ”Kieli ja tulkinta” mukaan keino saada yleisö vakuutettua sodasta.
- (d) Artikkelin ”Kieli ja tulkinta” mukaan identtisyys on retorinen keino osoittaa, että vaikka pyhä Jumala ei ole sama kuin pyhä henki, ja pyhä henki ei ole sama kuin Jeesus, niin silti ne ovat sama Jumala tehden kristinuskosta monoteistisen uskonnon.
- (e) Edellä olevista väittämistä epätosia ovat a sekä d.
- Jätän vastaamatta kysymykseen.

Tehtävä numero 17. Mikä tai mitkä seuraavista vaihtoehtoista vastaavat artikkelissa ”Kieli ja tulkinta” esille tuotuja identifikaatiossa hyödynnettäviä periaatteita?

- (a) Logos (eli viestin sisältö), ethos (eli viestin sisältämä puhujaa ja hänen uskottavuuttaan koskeva aspekti) ja pathos (eli viestin se osa, joka vaikuttaa kuulijan vastaanottavaisuuteen).
- (b) Arvohierarkiat, eli valtarakenteet, joissa korkeimmalla olevat voivat määrittellä totuuden; habituaatio, eli kriiseihin totuttuihin ja sopeutuneet yhteiskunnalliset asenteet; analogialliset velvoittavuudet.
- (c) Analogia, deduktio ja induktio.
- (d) Totunnaisuus, analogia ja jumaltermiit.
- (e) Kollektiivisuuteen vetoaminen, tehokkuuteen vetoaminen, tai perinteet rikkova ikonoklasmi.
- Jätän vastaamatta kysymykseen.

Tehtävä numero 18. Mitä artikkelissa ”Kieli ja tulkinta” sanotaan sisällönanalyysistä metodina? Mikä tai mitkä vaihtoehdoista vastaa artikkelin sisältöä?

- (a) Ei mitään.
- (b) Artikkelissa sisällönanalyysin kerrotaan olevan menetelmä, jossa aineisto pilkotaan osiin siten, että jossain suhteessa samankaltaiset sisällöt laitetaan yhteen ja vastaavasti toisistaan poikkeavat sisällöt erotetaan toisistaan. Aineiston erittelyä tarkastellaan aiempien teoreettisten lähteiden valossa.
- (c) Sisällönanalyysia voidaan käyttää retorisen diskurssin vastinparina. Tällöin burkelainen tarinanerittely alistetaan analyyttisten sisältöjen jaotteluille.
- (d) Analysoitavat sisällöt korreloivat tekstien kanssa, mutta koska korrelaatio ei ole kausaatiota, ei tekstien ilmaisema mahdollinen totuus ole välttämättä tärkein piirre.
- (e) Jokainen kohdista b, c ja d on oikein.
- Jätän vastaamatta kysymykseen.

Tehtävä numero 19. Mikä tai mitkä seuraavista väittämistä ovat artikkelin ”Kieli ja tulkinta” valossa paikkansa pitäviä?

- (a) Mikään vaihtoehdoista (b), (c) tai (d) ei päde.
- (b) Yhtenäisyyden vastakohta hajanaisuus on identifikaationa vähemmän vaikea tuottaa kuin yhdistävä identifikaatio.
- (c) Tehokkain identifikaation menetelmä on tehdä se siten, ettei sitä näytä tapahtuvan.
- (d) Yhteiskunnallisen vaikuttamisen keinovalikoiman metaforisessa hahmottamisessa voidaan käyttää taideteoksia tai viihdeohjelmia; esimerkkeinä ei mainittu Raamattua tai ”Kyllä herra ministeri” - ohjelmaa, vaan keisari Nikolai II esittävä maalaus ja ”Kyllä herra komissaari” - ohjelma.
- Jätän vastaamatta kysymykseen.

Tehtävä numero 20. Mikä tai mitkä, jos mikään, seuraavista vaihtoehdoista ilmenee artikkelista ”Kieli ja tulkinta”?

- (a) Näyttämöllä, kuten teatterinäyttämöllä, esitetty kuva todellisuudesta poikkeaa artikkelissa tarkoitetusta todellisuuskuvasta, joka ei tarvitse yleisöä, ei ole osoitettu yleisölle tai tarvitse tulla havaituksi.
- (b) Toiminta on käyttäytymisen vastakohta, sillä toiminta on tietoista. Täten symbolit eivät ole toiminnalle vastakohtaisia, sillä eläimet ovat vain käyttäytyviä, mutta ihmiset ovat symboleja käyttäviä ”eläimiä”.
- (c) Kaikki ihmiset lähestyvät maailmaa draaman keinoin, improvisoiden, näyttelemällä eri rooleja vähintään symbolisella tai esisymbolisella tasolla.
- (d) Kehoa ei voida tarkastella ilman kieltä, sillä kielellisiä tekoja tuotetaan vain kehollisesti.
- (e) Konflikti on draaman edellytys, sen varaan tehdään tarina.
- (f) Mikään kohdista a-e ei kuvaa kyseisessä artikkelissa esitettyä.
- Jätän vastaamatta kysymykseen.

Tehtävä numero 21. Retoriikkaa on artikkelin ”Kieli ja tulkinta” mukaan syytä tarkastella ”dramatistisesti”. Mikä tai mitkä seuraavista ovat ristiriidassa sen kanssa, miten artikkelissa selvitettiin dramatismin käsitteitä?

- (a) Dramatismin mukaan kohtauksessa tai kontekstissa (scene) voi olla konfliktissa toimijoiden kanssa, mistä syntyy draaman kaari: alussa vaikeuksissa oleva aktori pelastuu viimeiseen näytökseen mennessä.
- (b) Mitä on tapahtunut, ja missä, mikä toimija teki tai mitkä toimijat tekivät ja millaista välinettä käyttäen ovat epäolennaisia, olennaista on hahmottaa päämäärä.
- (c) Ohjeena ”Jos taloustilanne on vaikea, niin siihen kannattaa esittää helppoja ratkaisuja.” on dramatistisen ajatuksen vastainen.
- (d) Jos toimija-elementti on ristiriidassa tilanne-elementin kanssa, niin tämän kanssa on johdonmukaista, jos väline-elementti on ristiriidassa tarkoituselementin kanssa.
- (e) Kohdat a ja b.
- Jätän vastaamatta kysymykseen.

Tehtävä numero 22. Mikä tai mitkä seuraavista väitteistä sopivat yhteen dramatismista esitettyjen ajatusten kanssa artikkelin ”Kieli ja tulkinta” valossa?

- (a) Donald Trumpin sanoessa presidenttiehdokkaaksi pyrkiessään: ”Voin lopettaa sodan 24 tunnissa”, hän dramatisesti ajatellen korostaa välineen merkitystä.
- (b) Kun Elokapiina liikkeen mielenosoituksessa banderollissa lukee ”Ilmastohätätila”, niin dramatisesti ajateltuna korostuu väline (banderolli) ja sen merkitys.
- (c) Jos eduskuntavaaliehdokas sanoo, että ”Nuorissa on Suomen tulevaisuus”, niin hän asettaa nuorille mission, eli tarkoituksen elää.
- (d) Esimerkki välineen ja päämäärän johdonmukaisuudesta on perustella suuria palkankorotuksia tarvittavan ostovoiman merkittävällä nostamistarpeella.
- (e) Mikään kohdista a-d ei ole oikein.
- Jätän vastaamatta kysymyksen.

Tehtävä numero 23. Artikkelissa ”Kieli ja tulkinta” sanotaan dramatismista, että on tärkeää tutkia hallitsevia elementtejä, ja esimerkkinä kerrotaan taloudesta kontekstielementtinä. Mitkä seuraavista väitteistä tällöin dramatisesti ajatellen pätevät?

- (a) Marxilaisen retoriikan mukaisessa tarinassa työnantajajärjestöjen neuvotteluosapuolena pyritään pitämään sankarilliset yksilöt paikallisella tasolla, jotka kykenevät pitämään puolensa palkkaneuvotteluissa.
- (b) Marxilaisen retoriikan mukaisessa tarinassa työnantajajärjestöjen poliittisena vastaparina työläisten kannattaa kollektiivisesti pitää yhtä.
- (c) Korttimaksaminen ja muut digitaaliset välineet perinteisen käteisen sijaan tulevat hallitsemaan tulevaisuuden maksuvälineitä, näin ollen talous kontekstielementtinä tulee olemaan välinelementin hallitsema.
- Jätän vastaamatta kysymyksen.

Tehtävä numero 24. Mitä ovat narratiivit artikkelin ”Kieli ja tulkinta” mukaan?

- (a) Narratiivien tutkimus on historioitsija Hayden Whiten yhteiskuntatieteisiin tuoma suuntaus.
- (b) Narratiivit ovat tarinoita.
- (c) Narratiivit ovat mielikuvitushistoriaa.
- (d) Narratiivit ovat todellisuuden vastakohta, sillä todellisuus on liian suuri.
- (e) Narratiivi on kirjasarja esimerkiksi kuninkaasta ja hänen kuolemastaan.
- Jätän vastaamatta kysymykseen.

Tehtävä numero 25. Mitkä seuraavista ovat narratiivityylejä artikkelin ”Kieli ja tulkinta mukaan”?

- (a) Akti-narratiivi
- (b) Agentti-narratiivi
- (c) Identifikaatio-narratiivi
- (d) Romanssi-narratiivi
- (e) Kohdat b ja c ovat oikeita vastauksia.
- Jätän vastaamatta kysymykseen.

Tehtävä numero 26. Mitä tarkoittaa manikealainen maailmankuva? Valitse seuraavista lähinnä oikeaa oleva kuvaus.

- (a) Maailma näyttäytyy kahtalaisena, kahteen vastakkaiseen puoleen jakautuneena, missä hyvä ja paha taistelevat.
- (b) Maailma näyttäytyy monetaristisena, ”All that matters is money” kuvaa asennoitumista maailmaan.
- (c) Maailmaa hallitsevat voitokkaasti ihmiset; sana on sulautuma vieraskielisistä sanoista man, ihminen ja nike, kreikkalainen voitonjumala.
- (d) Maailma on transsendentaalisen elementin mukanaan siirtämä.
- Jätän vastaamatta kysymykseen.

Tehtävä numero 27. Mitä artikkelissa ”Kieli ja tulkinta” sanotaan komediasta? Valitse seuraavista soveltuvat kohdat.

- (a) Ihmisissä on annos pahaa, vaikka olisi hyväkin.
- (b) Euroopan unionin johto puhuu tyypillisen komedian mukaisesti EU:sta.
- (c) Kirja, jossa artikkeli ”Kieli ja tulkinta” on ilmestynyt, on esimerkki komediasta.
- (d) Huumorin eräs teoria on nimeltään inkongruenssiteoria.
- (e) Huumorin eräs teoria on nimeltään huojennusteoria, siinä esimerkiksi vitsin jälkeen kokee katharsiksen.
- (f) Kohdat a, b ja c kuvaavat artikkelissa ”Kieli ja tulkinta” sanottua.
- (g) Kaikki kohdista a-e kuvaavat artikkelissa ”Kieli ja tulkinta” sanottua.
- Jätän vastaamatta kysymykseen.

Tehtävä numero 28. Viisaus - juonirakenne on ”Kieli ja tulkinta” - artikkelin mukaan sellainen narratiivi, jossa pessimistinen näkemys ymmärryksessä on saanut vallan, ja tarvitaan selitys tilanteelle. Mikä tai mitkä seuraavista ovat kyseiseen rakenteeseen sopivia kuvauksia?

- (a) Ihminen näyttäytyy erehtyväiseltä, ja yhden tai useamman kerran voi erehtyä.
- (b) Pessimistisen näkemyksen perusteluna on tyhmyys, ahneus tai väärä.
- (c) Tyydyttävän emotionaalisen ja loogisen kokonaisuuden menneisyydestä tarinassa voi muotoilla.
- (d) Syylliset on löydettävä.
- (e) Kohdista c ja d ovat sopivia kuvauksia.
- Jätän vastaamatta kysymykseen.

Osio on valmis. Palauta osio.

Yhteiskuntatieteiden ja filosofian valintakoe

Kirjaudu ulos

Etunimi Toinen Sukunimi

Osio 2, kirjalliset tehtävät

Valintakokeen toisesta osiosta (eli esseetehtäväosiosta) on saatava vähintään 30 pistettä, jotta voit tulla hyväksytyksi. Kunkin tehtävän enimmäispistemäärä on 20 pistettä, yhteispistemäärämaksimi on 60 pistettä.

Tehtäviä on kolme, ja koko esseeosion ajan käytettävissä on kolme aineistoa:

[Korhonen ym.: "Kieli ja tulkinta"](#). Ilmestynyt teoksessa: Ovia yhteiskuntatieteisiin. Moisio, Korhonen, Järvelä, Lehtonen (Toim.). 2012 SoPhi. Jyväskylä.

[Pirkkalainen: "Toimijat ja tunteet Oikeus elää -protestissa"](#). Ilmestynyt teoksessa: Suomesta poistetut — Näkökulmia karkotuksiin ja käännytyksiin. Pirkkalainen, Päivi; Lyytinen, Eveliina; Pellander, Saara (toim.) 2022. Vastapaino.

[Hietalahti: "Huumori kukoistaa sodan varjossa Ukrainassa"](#). Hietalahti, J. (2022, 22.8.2022). Huumori kukoistaa sodan alla Ukrainassa. Poliitikasta. www.poliitikasta.fi/huumori-kukoistaa-sodan-alla-ukrainassa/

Tallenna esseetehtävien vastaus itse "Tallenna vastaus" -painikkeella. Lisäksi esseevastaus tallentuu automaattisesti noin 30 sekunnin välein sekä osiosta poistumisen yhteydessä. Osioon ei pääse palaamaan takaisin sieltä poistuttua. Kun olet saanut osion valmiiksi ja tarkistettua, palauta osio "palauta osio" -painikkeesta. Jos aika loppuu ennen kuin ehdit palauttaa osion, viimeisin vastaus tallentuu järjestelmään.

Esseetehtävä 1: Mitkä ovat Pirkkalaisen artikkelin "Toimijat ja tunteet Oikeus elää -protestissa" pääväitteitä, ja mitä perusteluja niille kyseisessä artikkelissa annetaan?

Käytetty 0/3000 merkkiä.

Tallenna vastaus

[Tarkastele vastauksen aiempaa versiota](#)

Esseetehtävä 2: Tiivistä kahteen virkkeeseen, mitä Pirkkalaisen artikkelissa "Toimijat ja tunteet Oikeus elää -protestissa" tarkoitetaan solidaarisuustoiminnalla? Vertaile artikkelissa mainittuja solidaarisuustoimijoita muihin artikkelissa mainittuihin toimijoihin.

Käytetty 0/3000 merkkiä.

Tallenna vastaus

[Tarkastele vastauksen aiempaa versiota](#)

Esseetehtävä 3: Onko Jarno Hietalahden kolumni "Huumori kukoistaa sodan alla Ukrainassa" satiiri? Vastaa kysymykseen käyttäen Korhonen ym. artikkelissa "Kieli ja tulkinta" esitettyä kuvausta satiirista.

Käytetty 0/3000 merkkiä.

Tallenna vastaus

[Tarkastele vastauksen aiempaa versiota](#)

Osio on valmis. Palauta osio.